

Презентація І.В. Назаров 28.08.2026 • Збережено у цей ПК

Пошук

Підвищення рівня плану

Файл Основне Вставлення Макетування Показ слайдів Конструктор Переходи Анімація Показ слайдів Записати Рецензування Подання Довідка

Продовжити показ слайдів

Академічна доброчесність: нормативне регулювання та етична складова

Іван Назаров
Заступник голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

28.08.2026

Нотатки до слайда

Іван Назаров (NAQA)

Презентація І.В. Назаров 28.08.2026 • Збережено у цей ПК

Пошук

Підвищення рівня плану

Файл Основне Вставлення Макетування Показ слайдів Конструктор Переходи Анімація Показ слайдів Записати Рецензування Подання Довідка

Продовжити показ слайдів

Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025: Прикінцеві та перехідні положення

Розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності, вчинених до набрання чинності цим Законом, прийняття рішень за результатами такого розгляду та їх оскарження здійснюються відповідно до процедур, з додержанням гарантій і прав суб'єктів академічної діяльності, визначених цим Законом.

У разі встановлення наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, іншого порушення АД, вчиненого до набрання чинності цим Законом, застосовується та міра відповідальності, яка на момент вчинення такого порушення ... була визначена **законом**.

Перевірка дисертацій, кваліфікаційних робіт на здобуття наукових ступенів, ступенів вищої освіти, присуджених до набрання чинності цим Законом, може проводитися виключно на предмет дотримання **вимог, чинних на день захисту** відповідної дисертації, кваліфікаційної роботи

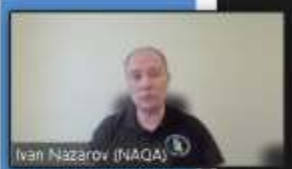
Нотатки до слайда

Іван Назаров (NAQA)

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. (перша редакція)

До захисту допускаються дисертації (наукові доповіді), виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома (ч. 6 ст. 6)

іти показ слайдів

Нові вимоги до системи забезпечення академічної доброчесності у закладах освіти

Система забезпечення академічної доброчесності кожного ЗО (наукової установи) ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності та є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ст. 12 Закону).

- **Система забезпечення академічної доброчесності** має включати:
 - **внутрішню політику** формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
 - **вимоги** до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;
 - **заходи**, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;
 - **порядок** формування уповноважених органів, їх функції та відповідальність;
 - **процедуру** розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності.

Види порушень академічної доброчесності за Законом «Про академічну доброчесність»

- 1) відчуження авторства;
- 2) академічний плагіат;**
- 3) приписування авторства;
- 4) самоплагіат;**
- 5) фабрикація;**
- 6) фальсифікація;**
- 7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом
- 8) недоброчесне оцінювання результатів навчання;
- 9) несамостійне виконання завдання;
- 10) недозволена допомога;
- 11) академічний саботаж;
- 12) схилення до порушення академічної доброчесності;
- 13) інституційні порушення академічної доброчесності.

Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- 1) виховні заходи;
- 2) притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
- 3) реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;
- 4) інституційні заходи реагування.

Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025.

Уповноважений орган – колегіальний орган закладу освіти, наукової установи, уповноважений відповідно до цього Закону розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Закону внутрішнім актом.

Уповноважена особа – педагогічний, науково-педагогічний, науковий працівник закладу освіти, наукової установи, уповноважений відповідно до цього Закону реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Закону внутрішнім актом. Уповноважена особа має право реагувати на порушення академічної доброчесності здобувачем освіти (ст.38)

Інституційні порушення академічної доброчесності та заходи реагування на них

- 1) надання, поширення ЗО (науковою установою), науковим видавництвом недостовірної інформації щодо власної академічної діяльності;
- 2) бездіяльність щодо розбудови системи та/або механізмів чи правил забезпечення АқД;
- 3) безпідставне залишення без розгляду повідомлення про порушення АқД;
- 4) невжиття заходів, спрямованих на виявлення порушень АқД;
- 5) невжиття заходів реагування на встановлені факти порушення АқД.

Заходами реагування є:

- позбавлення права утворювати спеціалізовані вчені ради та присуджувати наукові ступені, вчені звання;
- відмова в акредитації ОП;
- скасування рішення про акредитацію ОП;
- відмова в інституційній акредитації;
- зниження оцінки за результатами державної атестації наукової установи, ЗО;
- виключення наукової установи, ЗВО з Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави;
- притягнення до дисциплінарної відповідальності керівника ЗО (наукової установи);
- виключення наукового видання з переліку наукових фахових видань України.

Подальша участь Національного агентства у формуванні простору академічної доброчесності

1. Акредитація ОП з урахуванням змін, запроваджених новим Законом.
2. Завершення розгляду скарг, отриманих НА до 01.02.2026 р., передача інших скарг на дисертації до відповідних ЗВО.
3. Розгляд скарг на рішення уповноваженого органу ЗВО, наукової установи про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, вченого звання, бездіяльність уповноваженого органу (ст. 40 Закону).
4. Визначення ЗВО для розгляду повідомлень про порушення АД вчиненого керівником ЗВО (наукової установи) або у випадку відсутності ЗВО чи правонаступника.

Акти, що розробляються Національним агентством на виконання вимог Закону:

- Зміни до Положення про акредитацію освітніх програм (запровадження «відмови в акредитації ОП», «скасування рішення про акредитацію ОП», постакредитаційного моніторингу як механізм інституційної відповідальності (ст. 36, 40 Закону));
- Порядок подання та розгляду скарги на рішення (бездіяльність) уповноваженого органу закладу вищої освіти, наукової установи;
- Зміни до Порядків присудження наукового ступеня доктора наук (доктора філософії);
- Примірний порядок розгляду повідомлення про академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію;
- Порядок визначення ЗВО для розгляду повідомлення та інше

Період	Предмет перевірки	Суб'єкт перевірки	Відповідальність та заходи реагування	Участь Національного агентства
до 2014	Будь які академічні твори (дисертації, статті тощо)	ЗВО (наукова установа)	Лише та, що передбачена була Законом на момент створення академічного твору (Визначає ЗВО)	не передбачено
07.2014–03.2021	Дисертація PhD, кандидатська, докторська	ЗВО (наукова установа)	Позбавлення наукового ступеня за академічний плагіат . Застосовує ЗВО відповідно до вимог Закону.	Передбачена апеляція до Національного агентства
	Інші академічні твори	ЗВО (наукова установа)	Лише та, що передбачена була Законом на момент створення академічного твору.	не передбачено
03.2021–07.2026	Дисертація PhD, кандидатська, докторська	ЗВО (наукова установа)	Позбавлення наукового ступеня за академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію . Застосовує ЗВО відповідно до вимог Закону.	Передбачена апеляція до Національного агентства
	Інші академічні твори	ЗВО (наукова установа)	Лише та, що передбачена була Законом на момент створення академічного твору	не передбачено
з 31 липня 2026	Дисертація PhD, кандидатська, докторська, магістерська, бакалаврська, доцент, професор.	ЗВО (наукова установа)	Відповідно до Закону та внутрішніх актів ЗВО. Позбавлення ступеня вищої освіти, наукового ступеня, ступеня доктора мистецтв, вченого звання за академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію . Застосовує ЗВО відповідно до вимог Закону.	Передбачена апеляція до Національного агентства
	Інші академічні твори	ЗВО (наукова установа)	Можливі порушення визначені в Законі. Заходи реагування з переліку в Законі, обирає та застосовує ЗВО відповідно до внутрішніх актів	Не передбачено